

Tổng quan du lịch nông nghiệp thông qua phân tích trắc lượng thư mục bằng VOSviewer

Trần Thị Tuyết Vân*

Use your smartphone to scan this QR code and download this article

Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, ĐHQG-HCM, Việt Nam

Liên hệ

Trần Thị Tuyết Vân, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, ĐHQG-HCM, Việt Nam

Email: tuyetvan@hcmussh.edu.vn

Lịch sử

- Ngày nhận: 21-3-2024
- Ngày sửa đổi: 17-7-2024
- Ngày chấp nhận: 29-9-2024
- Ngày đăng:

DOI:

Bản quyền

© ĐHQG Tp.HCM. Đây là bài báo công bố mở được phát hành theo các điều khoản của the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

TÓM TẮT

Du lịch nông nghiệp đang được xem là lĩnh vực phát triển tiềm năng vì những giá trị mang lại cho kinh tế, văn hóa, môi trường và xã hội ở khu vực nông thôn. Điều này phần nào được khẳng định thông qua các ấn phẩm đã công bố. Bài viết đặt mục tiêu thống kê, khái quát hóa và phân tích những thành tựu tri thức về du lịch nông nghiệp đã được xuất bản từ đầu năm 1980 đến tháng 3 năm 2024 và được lưu trong cơ sở dữ liệu Scopus. Với 1536 công trình nghiên cứu về du lịch nông nghiệp được trích xuất để phân tích trắc lượng thư mục với sự hỗ trợ của các phần mềm VOSviewer, MS Excel và Publish or Perish, kết quả trình bày một cách tổng quan nhất về các xu hướng nghiên cứu thông qua từ khóa, các tác giả, quốc gia, số lượng các ấn phẩm công bố qua các năm. Thông qua đó, bài viết góp phần mở rộng sự hiểu biết về tình hình nghiên cứu du lịch nông nghiệp hiện nay trên thế giới, tạo tiền đề giúp các học giả xác định những xu hướng nghiên cứu mới nổi trong cùng chủ đề. Tuy nhiên, giới hạn của bài tổng quan mới chỉ dừng lại trong cơ sở dữ liệu Scopus, do vậy phần nào cũng đã ảnh hưởng đến kết quả phân tích. Hạn chế này cũng gợi mở cho hướng nghiên cứu tiếp theo có thể bổ sung thêm dữ liệu từ các nguồn khác nhằm củng cố những nhận định có liên quan đến du lịch nông nghiệp.

Từ khoá: du lịch nông nghiệp, trắc lượng thư mục, phần mềm VOSviewer

1 ĐẶT VẤN ĐỀ

Thuật ngữ du lịch nông nghiệp đã xuất hiện từ những năm 1980 của thế kỷ trước ở các quốc gia phát triển¹⁻⁵ và được định nghĩa có liên quan mật thiết đến các hoạt động giáo dục, giải trí diễn ra trực tiếp trên các trang trại nông nghiệp⁶. Trong đó, các nghiên cứu tập trung xoay quanh những chủ đề:

1. Khái niệm, phạm vi, lý thuyết về du lịch nông nghiệp: Đây là một trong những chủ đề còn gây nhiều tranh cãi do xuất phát từ việc các nhà nghiên cứu nhận thức, đưa ra các quan điểm khác nhau dựa trên các thuộc tính cụ thể của loại hình du lịch này⁷⁻⁹
2. Hiệu quả kinh tế mang lại cho các bên liên quan, có thể kể đến nông dân, cộng đồng địa phương, các doanh nghiệp khi các chủ thể tham gia và xem du lịch nông nghiệp như một giải pháp để tăng cường và đa dạng hóa nguồn thu nhập¹⁰⁻¹³
3. Sự kết hợp giữa du lịch nông nghiệp và tính bền vững liên quan đến các khía cạnh văn hóa, xã hội, môi trường nông thôn^{14,15}
4. Các phương pháp tiếp cận nữ quyền, qua đó đã phát hiện vai trò quan trọng, những động lực cũng như thách thức của vai trò giới trong du lịch nông nghiệp¹⁶.

Sự đa dạng trong các chủ đề nghiên cứu, và sự gia tăng nhanh chóng về số lượng các công bố liên quan đến du lịch nông nghiệp trong gần bốn thập kỷ qua đã cho thấy được ý nghĩa, vai trò và tầm quan trọng của loại hình du lịch này trong bối cảnh gia tăng dân số cùng với sự cạn kiệt các nguồn tài nguyên nông nghiệp, quá trình biến đổi khí hậu đang thách thức, đe dọa nghiêm trọng vấn đề an ninh lương thực trên toàn thế giới¹⁷. Trắc lượng thư mục đã dần trở nên phổ biến hơn với ưu điểm dễ tiếp cận. Phương pháp này sử dụng số liệu thống kê để đo lường văn bản, các thông tin có liên quan, đánh giá số lượt trích dẫn của các tài liệu được công bố để theo dõi xu hướng hoặc mô hình của một lĩnh vực nghiên cứu cụ thể¹⁸. Khi thực hiện tổng quan tài liệu, việc phân tích thư mục có thể cung cấp mẫu mô tả của các ấn phẩm đã công bố dựa trên một miền, lĩnh vực, quốc gia, thời kỳ cũng như khám phá nhiều thông tin chi tiết hơn liên quan đến các ấn phẩm như tác giả, tần suất của từ khóa và trích dẫn. Điều này cần thiết trong việc hỗ trợ các nhà nghiên cứu có sự đánh giá nhanh về lĩnh vực quan tâm, tạo tiền đề xác định xu hướng chủ đề và phương pháp nghiên cứu mới¹⁹. Với khả năng tiếp cận hiện tại và sự phong phú của dữ liệu có sẵn đã được công bố từ những ấn phẩm khoa học, nhiều công cụ khác nhau đang được phát triển để phân tích các dữ liệu thư mục.

Trích dẫn bài báo này: Vân T T T. Tổng quan du lịch nông nghiệp thông qua phân tích trắc lượng thư mục bằng VOSviewer. *Sci. Tech. Dev. J. - Soc. Sci. Hum.* 2024; (0):1-8.

52 Trong đó có thể kể đến như VOSviewer (VOS – visu-
53 alization of similarities), đây là công cụ lập bản đồ thư
54 mục hình dung các điểm tương đồng được phát triển
55 bởi Van Eck và cộng sự²⁰. Đây cũng là công cụ phần
56 mềm để tạo bản đồ dựa trên dữ liệu mạng, trực quan
57 hóa các số liệu và phân tích nhiều yếu tố bao gồm tạp
58 chí, tác giả, từ khóa và có thể được xây dựng dựa trên
59 các trích dẫn, khớp nối thư mục, đồng trích dẫn hoặc
60 mối quan hệ đồng tác giả và sự liên kết trong chủ đề
61 nghiên cứu²¹. Để phân tích trắc lượng thư mục, hiện
62 có nhiều phần mềm để thực hiện như Biblioshiny sử
63 dụng ngôn ngữ lập trình phân tích dữ liệu R, chạy trên
64 giao diện website và cần viết các chỉ lệnh khi thực hiện
65 phân tích; phần mềm CiteSpace tuy chạy ứng dụng
66 trên hệ điều hành Window nhưng có tính phí. Trong
67 số đó, VOSviewer nổi bật hơn khi có sự tương thích
68 với nguồn dữ liệu Scopus; thao tác thực hiện đơn giản,
69 tập trung vào phân tích dữ liệu ở cấp độ tổng hợp và
70 kết quả được thể hiện trực quan thông qua màu sắc,
71 hình ảnh, cung cấp cái nhìn sâu sắc về cấu trúc và xu
72 hướng phát triển của chủ đề.

73 PHƯƠNG PHÁP TIẾN HÀNH

74 Lựa chọn nguồn dữ liệu

75 Để tổng quan tài liệu về du lịch nông nghiệp, phân
76 tích trắc lượng thư mục được thực hiện bằng cách sử
77 dụng cơ sở dữ liệu từ Scopus. Đây là một trong những
78 nguồn cơ sở dữ liệu lớn nhất trên thế giới, cung cấp
79 đa dạng các bài báo, chương sách, bài tổng quan khoa
80 học nghiên cứu trong nhiều lĩnh vực²².

81 Phân tích trực quan các cấu trúc dữ liệu, việc sử dụng
82 phương pháp trắc lượng thư mục là cần thiết và hữu
83 ích cho việc tổng quan nghiên cứu. Trắc lượng thư
84 mục (Bibliometric analysis) đôi khi còn được gọi là
85 phân tích thống kê thư mục, đo lường chất lượng, số
86 lượng của sách, tạp chí và các ấn phẩm. Các biến được
87 sử dụng để đo lường tài liệu bao gồm: Tác giả; Nguồn
88 gốc (tổ chức, quốc gia, vùng, ngôn ngữ); Nguồn (tạp
89 chí, nhà xuất bản, loại hình); Nội dung nghiên cứu
90 (văn bản, chủ đề); Trích dẫn tới tài liệu, trong tài liệu,
91 đồng trích dẫn (số lượng tài liệu tham khảo trong bài
92 viết, số lượng trích dẫn đến tài liệu,...). Các kết quả
93 thu được từ việc phân tích định lượng các ấn phẩm,
94 ứng dụng trắc lượng thư mục sẽ đóng vai trò là công
95 cụ đánh giá nghiên cứu, đo lường ảnh hưởng của các
96 nghiên cứu về du lịch nông nghiệp²³. Những phân
97 tích như vậy sẽ giúp đưa ra các nhận xét, đánh giá
98 khách quan hơn so với các phương pháp tổng quan
99 tài liệu truyền thống.

100 Trong bài viết này, dữ liệu có liên quan đến du lịch
101 nông nghiệp sẽ được giới hạn thời gian tìm kiếm
102 nguồn tài liệu kể từ năm 1980 (thời điểm nó xuất hiện

103 trong các ấn phẩm khoa học¹, nhận được sự đồng
104 thuận của nhiều nhà nghiên cứu) đến tháng 3 năm
105 2024. Bên cạnh đó, các ấn phẩm học thuật có liên
106 quan đến lĩnh vực du lịch nông nghiệp phần lớn đều
107 được công bố bằng tiếng Anh, do đó lần lượt các từ
108 “agritourism”, “agro-tourism”, “agricultural tourism”,
109 “agriculture tourism” là từ, cụm từ khóa được lựa
110 chọn để tìm kiếm tài liệu có liên quan đến chủ đề du
111 lịch nông nghiệp. Các từ khóa xuất hiện trong tiêu đề
112 bài viết tuy sẽ là yếu tố đầu tiên mà người đọc quan
113 sát thấy được²⁴ nhưng nếu chỉ tìm kiếm các công bố
114 học thuật dựa trên các từ khóa này thì sẽ làm hạn chế
115 các chủ đề liên quan có ý nghĩa với lĩnh vực nghiên
116 cứu và mục tiêu nghiên cứu. Do vậy, tác giả mở rộng
117 phạm vi tìm kiếm theo tiêu đề bài báo, tóm tắt và lần
118 lượt các từ khóa đã liệt kê trong giai đoạn từ năm 1980
119 đến tháng 3 năm 2024 bằng tất cả các ngôn ngữ để xác
120 định được các dữ liệu có liên quan đến du lịch nông
121 nghiệp.

Khai thác thông tin

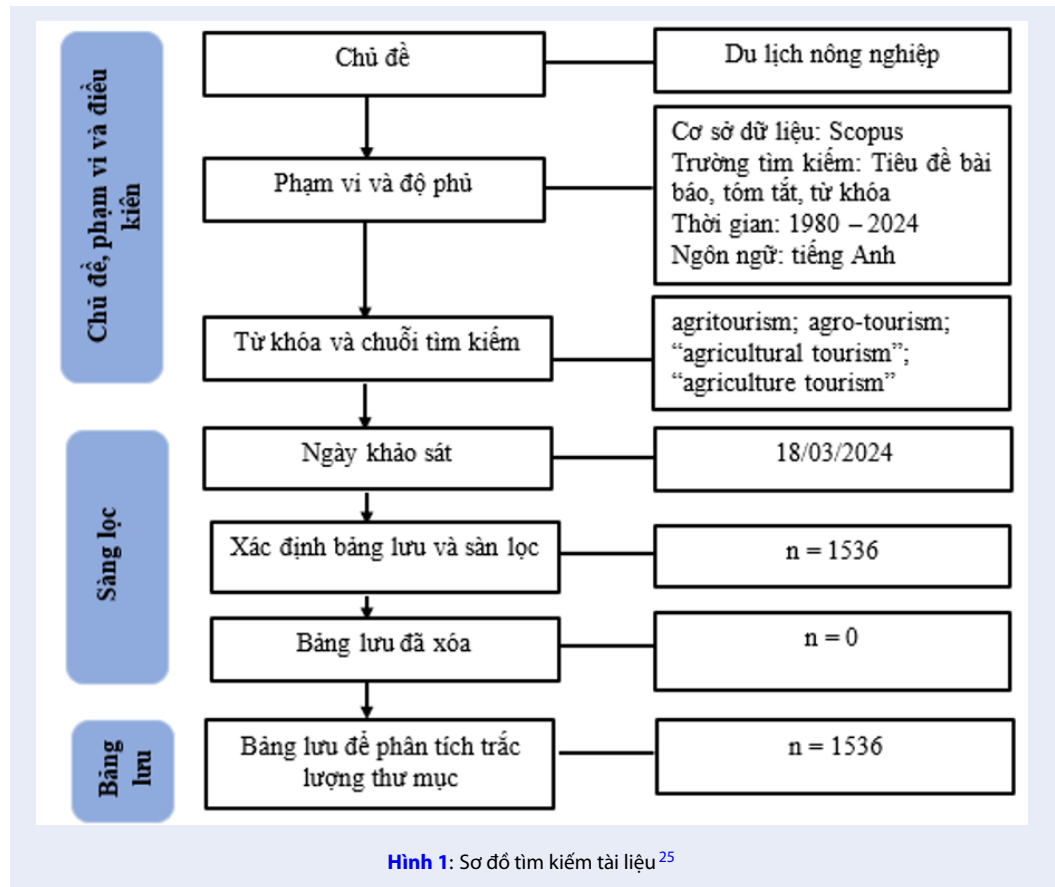
122 Hình 1 thể hiện quy trình tìm kiếm, sàng lọc dữ liệu
123 sau khi trích xuất. Các dữ liệu có đầy đủ các thông tin
124 trích dẫn (tác giả/nhóm tác giả; tiêu đề tài liệu; năm;
125 tập, số phát hành, trang; số lượng trích dẫn; nguồn và
126 loại tài liệu; giai đoạn xuất bản), thông tin thư mục,
127 tóm tắt và từ khóa sẽ được sử dụng để phân tích thư
128 mục. Tác giả sử dụng 1) Microsoft Excel để tính toán
129 tần suất và tỷ lệ phần trăm của các tài liệu đã xuất
130 bản và để tạo biểu đồ và các đồ thị có liên quan quan;
131 2) Phần mềm VOSviewer (phiên bản 1.6.20) để trực
132 quan hóa các mạng thư mục; và 3) Phần mềm Publish
133 or Perish của Harzing⁴ để tính toán các chỉ số trích
134 dẫn.
135

NỘI DUNG CHÍNH

Số lượng ấn phẩm đã công bố

136 Trích xuất tài liệu từ cơ sở dữ liệu Scopus trong giai
137 đoạn từ năm 1980 đến tháng 3 năm 2024 đã xác định
138 được 1536 tài liệu có liên quan đến du lịch nông
139 nghiệp đã được công bố. Bảng 1 tóm tắt danh mục các
140 loại tài liệu có số lượng ấn phẩm công bố nhiều nhất
141 trên dữ liệu Scopus, qua đó có thể thấy bài báo nghiên
142 cứu về du lịch nông nghiệp chiếm số lượng nhiều nhất
143 với 1062 ấn phẩm, chiếm tỷ lệ 69.14% tổng số tài liệu
144 đã xuất bản, tiếp theo là tham luận hội thảo với 259
145 bài (16.86%), chương sách với 133 bài (8.66%), tổng
146 quan với 38 bài (2.47%). Bên cạnh đó còn có đa dạng
147 các loại tài liệu khác như: ghi chú, bài xã luận,.. với
148
149

⁴Publish or Perish là một chương trình phần mềm tìm kiếm và phân tích các trích dẫn học thuật được phát triển bởi Anna-Wil Harzing.

150 đóng góp dưới 1% mỗi loại trong tổng số nghiên cứu.
 151 Sử dụng phần mềm Publish or Perish 8 thống kê đã
 152 cho thấy các tài liệu truy xuất đã nhận được tổng cộng
 153 15818 trích dẫn, 334.87 trích dẫn/năm và 13.21 trích
 154 dẫn/bài viết.
 155 Ngôn ngữ chủ yếu được sử dụng trong các tài liệu
 156 truy xuất được xuất bản bằng tiếng Anh (1424 tài
 157 liệu, chiếm 92.71%), còn lại là các ngôn ngữ như tiếng
 158 Trung Quốc, tiếng Pháp, tiếng Đức, tiếng Ba Lan,...

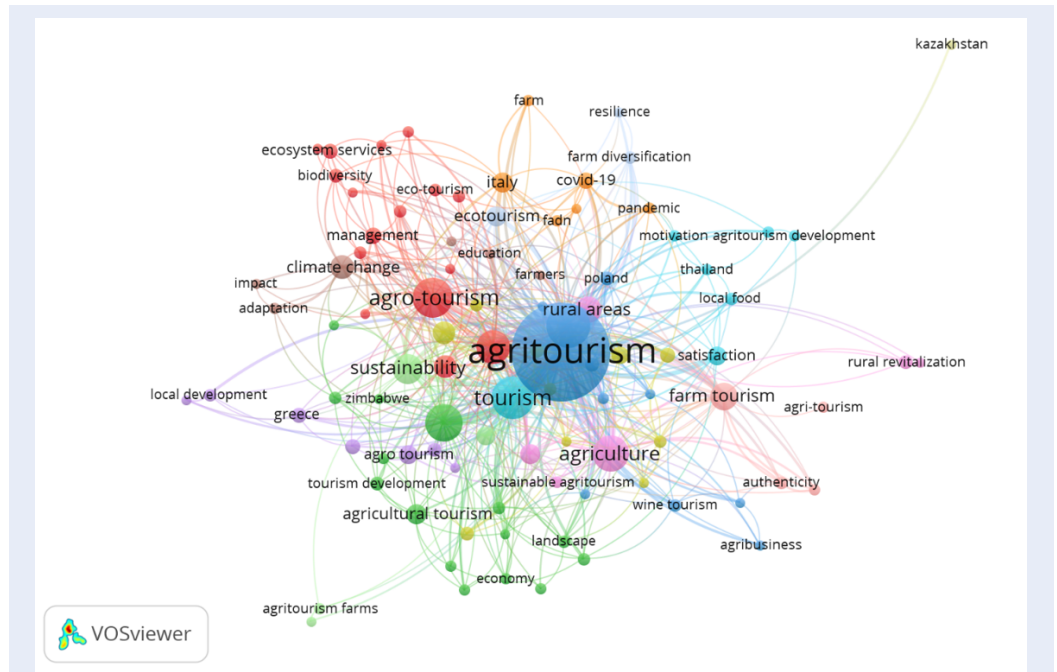
159 **Phân tích sự xuất hiện đồng thời của các từ**
 160 **khóa tác giả**

161 Sử dụng phần mềm VOSviewer thực hiện lập bản
 162 đồ của từ khóa tác giả với số lần xuất hiện tối thiểu
 163 là 5 cho thấy rằng những từ khóa du lịch nông
 164 nghiệp (agritourism), du lịch nông thôn, du lịch, nông
 165 nghiệp, phát triển bền vững, phát triển nông thôn, du
 166 lịch nông trại, bền vững, du lịch nông nghiệp (agro-
 167 tourism), vùng nông thôn, du lịch sinh thái, du lịch
 168 bền vững, biến đổi khí hậu là những từ khóa có tần
 169 suất đồng xuất hiện nhiều nhất và thể hiện rõ thông
 170 qua độ lớn của các hình tròn trong Hình 2. Các hình
 171 tròn trong cùng một cụm màu thể hiện một chủ đề

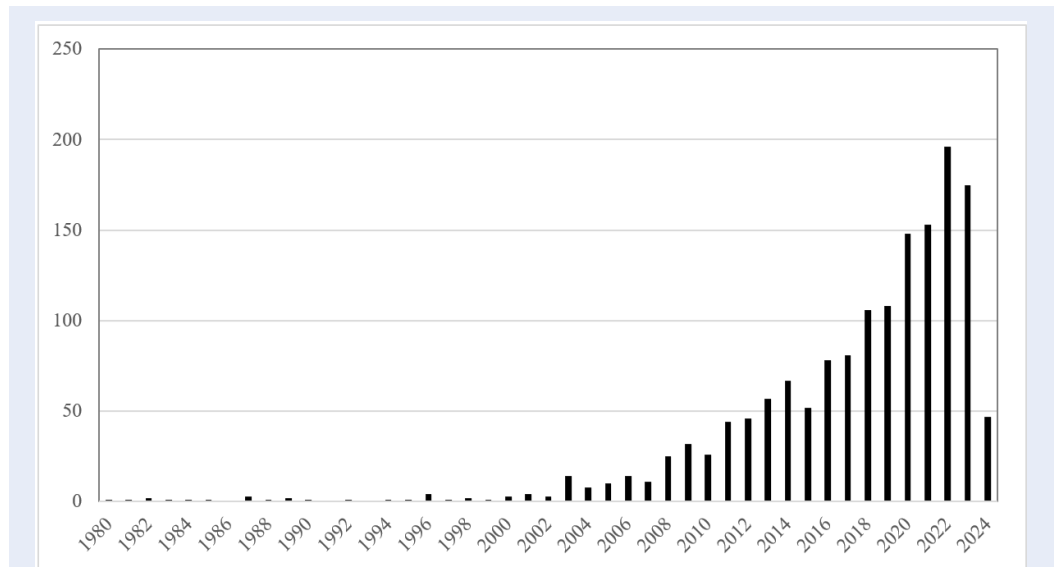
tương tự giữa các nghiên cứu và mỗi hình tròn đại
 172 diện cho một lĩnh vực con của lĩnh vực nghiên cứu
 173 về du lịch nông nghiệp. Trong Hình 2, cụm nghiên
 174 cứu màu đỏ (cụm 1, 16 mục), các từ khóa như “du
 175 lịch nông nghiệp”, “đa dạng sinh học”, “kinh tế tuần
 176 hoàn”, “bảo tồn”, “du lịch sinh thái”, “phát triển nông
 177 thôn” hướng đến các nghiên cứu có liên quan đến lợi
 178 ích phát triển mà du lịch nông nghiệp mang lại. Cụm
 179 màu xanh lá với các từ khóa “di sản”, “phong cảnh”,
 180 “môi trường”, “tài nguyên tự nhiên”,... tập trung tìm
 181 hiểu các khía cạnh tài nguyên phục vụ cho du lịch
 182 nông nghiệp. Tương tự, các cụm màu khác được tập
 183 trung vào miền chính như “nguồn lực”, “tinh thần
 184 khởi nghiệp”, “thích ứng” trong du lịch nông nghiệp
 185 với các từ khóa “giới”, “các bên liên quan”, “vốn xã
 186 hội”, “kinh doanh”,... Qua đó, có thể nhận thấy sự đa
 187 dạng, phong phú trong các chủ đề nghiên cứu về du
 188 lịch nông nghiệp trong lĩnh vực học thuật.
 189

190 **Sự gia tăng số lượng nghiên cứu**

191 Du lịch nông nghiệp là một lĩnh vực nghiên cứu tương
 192 đối mới, các ấn phẩm nghiên cứu chính thức có liên
 193 quan đến lĩnh vực này chỉ mới bắt đầu xuất hiện từ

Hình 2: Trực quan hóa bản đồ mạng của các từ khóa tác giả (Nguồn: Kết quả do tác giả phân tích từ phần mềm VOSviewer, 2024)

Hình 3: Số lượng ấn phẩm nghiên cứu du lịch nông nghiệp giai đoạn 1980–2024 (Nguồn: Tác giả tổng hợp từ nguồn dữ liệu Scopus, truy cập ngày 18/3/2024)

Bảng 1: Nguồn dữ liệu về du lịch nông nghiệp được truy xuất trong giai đoạn 1980-2024

Loại tài liệu	Tổng số nghiên cứu	Tỷ lệ phần trăm (%)
Bài báo	1062	69.14
Tham luận hội thảo	259	16.86
Chương sách	133	8.66
Tổng quan	38	2.47
Khác	44	2.87
Tổng cộng	1536	100

Nguồn: Tổng hợp của tác giả từ nguồn dữ liệu Scopus, truy cập ngày 18/03/2024

194 những năm 1980. Việc kiểm tra tài liệu dựa trên năm
 195 xuất bản sẽ giúp quan sát được mức độ phát triển và
 196 phổ biến của đối tượng nghiên cứu theo thời gian²⁵.
 197 Việc thống kê phân tích xu hướng xuất bản của tài liệu
 198 chỉ ra rằng lĩnh vực du lịch nông nghiệp vẫn còn đang
 199 trong giai đoạn phát triển và mở rộng nhanh chóng.
 200 Trong Hình 3, ta quan sát thấy được số lượng ấn phẩm
 201 được công bố cao nhất vào năm 2022, với tổng số
 202 196 tài liệu và thấp nhất là vào những năm đầu được
 203 nghiên cứu với khoảng 1 tài liệu mỗi năm. Số lượng
 204 các công bố về lĩnh vực du lịch nông nghiệp có sự gia
 205 tăng theo từng năm và mở rộng phạm vi nghiên cứu
 206 sang các quốc gia đang phát triển. Số lượng tạp chí
 207 tham gia xuất bản cũng phong phú, đa dạng, thể hiện
 208 sự phổ biến của các tài liệu nghiên cứu. Du lịch nông
 209 nghiệp là một chủ đề đa chiều, do đó, nó cũng thu hút
 210 sự quan tâm của nhiều học giả từ các lĩnh vực khác
 211 nhau như nông nghiệp, chính sách, marketing, phát
 212 triển bền vững, môi trường, sinh thái, nông thôn, đô
 213 thị,...

214 Tác giả và sự ảnh hưởng của tác giả trong
215 lĩnh vực du lịch nông nghiệp

216 Quá trình tổng quan tài liệu của tác giả cho thấy rằng
 217 các nghiên cứu du lịch nông nghiệp có sự hợp tác của
 218 từ 2 tác giả trở lên là chủ yếu (trung bình 2.92 tác
 219 giả/bài báo^b). Ưu thế của việc nghiên cứu hợp tác sẽ
 220 giúp cho các chủ đề du lịch nông nghiệp đa dạng về
 221 nội dung, phạm vi và chất lượng của bài báo.
 222 Sử dụng phần mềm VOSviewer để thực hiện trắc
 223 lượng thư mục cũng góp phần tìm hiểu những tác
 224 giả có những nghiên cứu ảnh hưởng lớn đến lĩnh vực
 225 du lịch nông nghiệp hiện nay. Hình 4 cho thấy Carla
 226 Barbier là tác giả có ấn phẩm nghiên cứu liên quan
 227 đến du lịch nông nghiệp được trích dẫn nhiều (1108
 228 lượt) trong số mạng lưới những tác giả có số lượt trích
 229 dẫn lớn hơn 50 được xuất hiện. Hướng nghiên cứu

^bSử dụng phần mềm Publish or Perish 8, trích xuất dữ liệu ngày 19/3/2024.

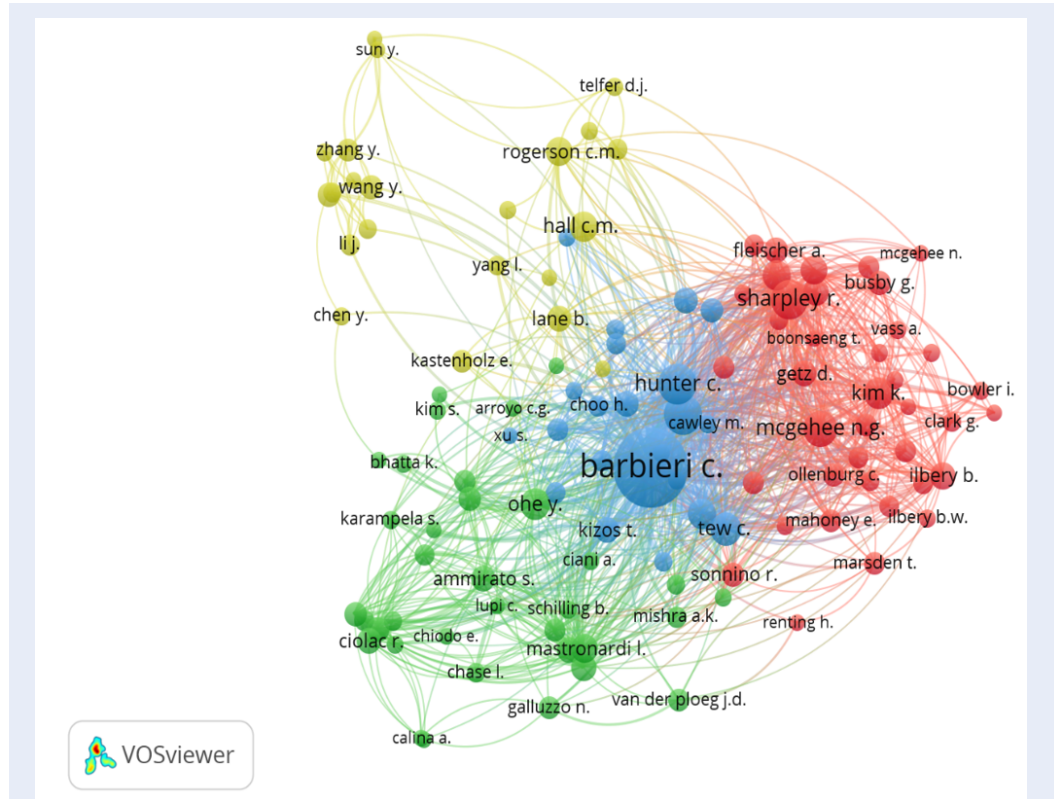
của Carla Barbier tập trung vào du lịch nông nghiệp,
 phúc lợi nông thôn và tính bền vững trong du lịch.
 Trong đó, những nghiên cứu về định nghĩa du lịch
 nông nghiệp¹⁰ và những lợi ích mang lại cho các bên
 liên quan⁶ của tác giả Carla Barbier đã đặt nền tảng
 cho những nghiên cứu mở rộng hơn về chủ đề du lịch
 nông nghiệp.

Phân bố địa lý của các nghiên cứu

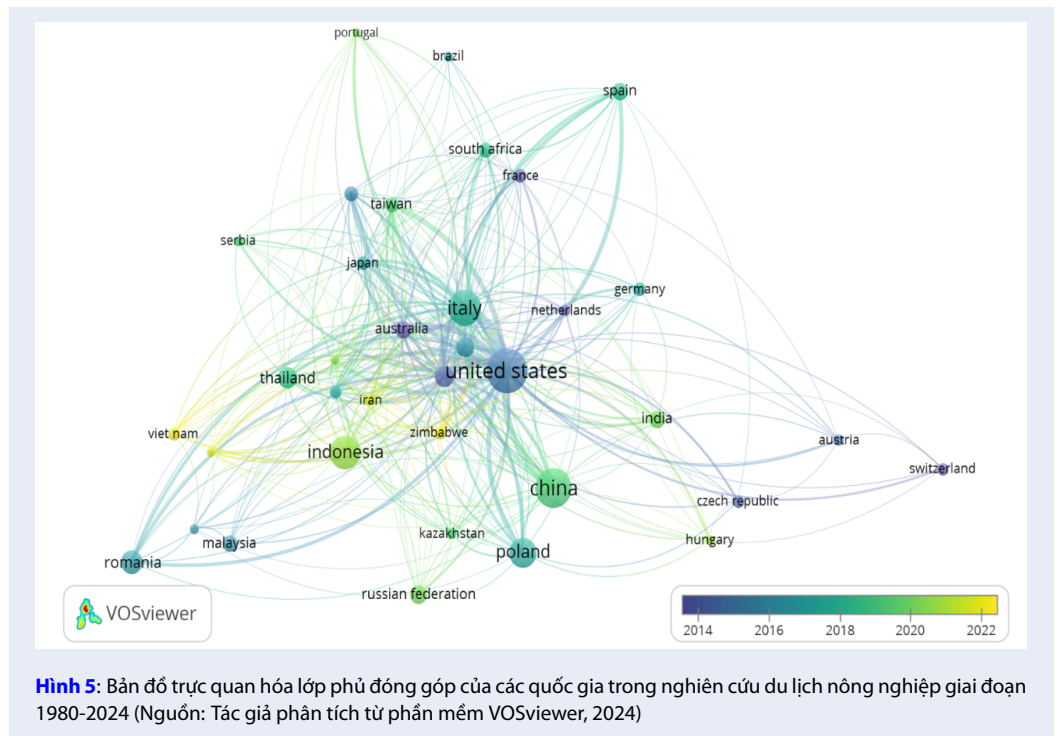
Nguồn cơ sở dữ liệu Scopus thực hiện phân tích
 VOSviewer cho thấy thêm sự đóng góp của các quốc
 gia trong nghiên cứu du lịch nông nghiệp một cách
 rõ ràng nhất. Từ Hình 5, ta có thể nhận thấy Hoa
 Kỳ, Trung Quốc, Ba Lan, Italy là những quốc gia có
 đóng góp cao nhất về số lượng bài viết công bố liên
 quan đến du lịch nông nghiệp. Quang phổ màu sắc
 cho thấy các quốc gia này cũng sớm thể hiện sự quan
 tâm và có những chính sách đẩy mạnh tăng cường kết
 hợp với các ngành công nghiệp khác^{26,27}. Đây là một
 trong những lý do chính tạo nên sự thống trị của các
 quốc gia này trong lĩnh vực nghiên cứu du lịch nông
 nghiệp. Độ đậm nét của các đường nối bong bóng
 cho thấy sự hợp tác, cộng tác giữa các quốc gia trong
 nghiên cứu du lịch nông nghiệp và đang dần trở thành
 xu hướng chung.

Bản đồ trực quan hóa lớp phủ mạng trong Hình 5 còn
 xác định được thời gian xuất hiện các nghiên cứu ở
 những quốc gia trên. Ngoài những quốc gia đã có
 nhiều công bố liên quan đến du lịch nông nghiệp kể
 trên thì trong những năm gần đây có sự gia tăng vượt
 bậc về số lượng công bố ở các quốc gia châu Á, nơi có
 nền nông nghiệp chủ yếu như Indonesia, Thái Lan,
 Iran, Malaysia, Ấn Độ và trong đó có cả Việt Nam.
 Điều này cho thấy rằng các quốc gia có thế mạnh nông
 nghiệp cũng đã bắt đầu có sự quan tâm đáng kể đến
 lĩnh vực du lịch nông nghiệp, vốn mang lại nhiều lợi
 ích kinh tế, văn hóa, môi trường, xã hội và phát triển
 bền vững cho khu vực nông thôn.

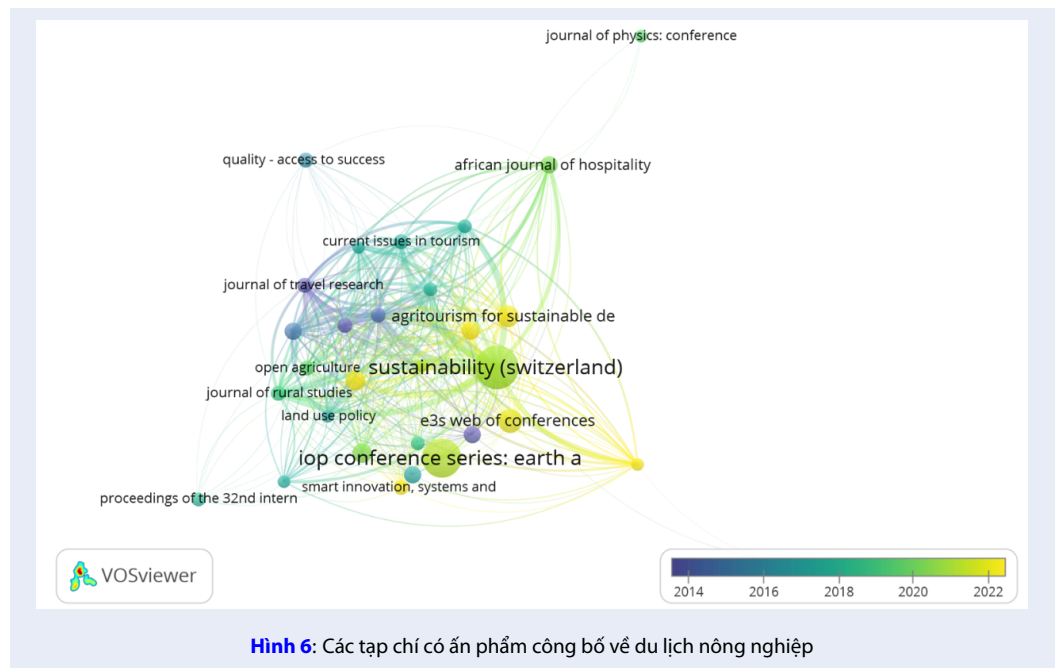

Hình 4: Bản đồ trực quan hóa mạng lưới đồng tác giả nghiên cứu du lịch nông nghiệp (Nguồn: Kết quả tác giả phân tích từ phần mềm VOSviewer, 2024)

Hình 5: Bản đồ trực quan hóa lớp phủ đồng góp của các quốc gia trong nghiên cứu du lịch nông nghiệp giai đoạn 1980-2024 (Nguồn: Tác giả phân tích từ phần mềm VOSviewer, 2024)

Hình 6: Các tạp chí có ấn phẩm công bố về du lịch nông nghiệp

267 Các tạp chí phổ biến có ấn phẩm công bố về 268 du lịch nông nghiệp

269 Phân tích dòng thời gian của các bài nghiên cứu cho
270 thấy sự liên tục xuất hiện trên các tạp chí. Nhìn vào
271 Hình 6 có thể thấy được các dải màu của tạp chí xuất
272 bản là liên tục từ xanh dương (2014) đến vàng (2022).
273 Các tạp chí đã xuất bản trong khoảng giữa thời gian
274 từ 2014-2022 được thể hiện bằng màu xanh lá cây.
275 Hình 6 cho thấy từ năm 2014, các bài nghiên cứu
276 về du lịch nông nghiệp được xuất bản chủ yếu trên
277 các tạp chí Journal of Travel Research, Tourism Man-
278 agement, Journal of Sustainable Tourism. Tuy nhiên,
279 trong những năm gần đây, các công trình này lại được
280 xuất bản nhiều hơn trên tạp chí Sustainability.

281 KẾT LUẬN

282 Quá trình tổng quan tài liệu về du lịch nông nghiệp
283 thông qua trắc lượng thư mục cho thấy rằng trong
284 hơn bốn thập kỷ vừa qua, số lượng các bài nghiên cứu
285 cũng như số lượng tác giả đã có sự gia tăng liên tục
286 và vẫn đang phát triển trong thời gian tới. Song song
287 về sự gia tăng số lượng ấn phẩm công bố thì các chủ
288 đề nghiên cứu liên quan đến lĩnh vực du lịch nông
289 nghiệp cũng được mở rộng và đa dạng hơn. Các phân
290 tích từ khóa, phân tích trắc lượng thư mục và thể hiện
291 thông qua hình ảnh được vẽ từ phần mềm VOSviewer
292 đã giúp quá trình tổng quan tài liệu được trực quan,
293 nhanh chóng xác định được các từ khóa có tần suất
294 lặp lại cao, sự ảnh hưởng của các nhà nghiên cứu lớn
295 trong lĩnh vực, sự hợp tác đồng trích dẫn,... Từ đó

296 thấy được phần nào các nghiên cứu chính về du lịch
297 nông nghiệp đang được thực hiện trong giai đoạn hiện
298 nay. Có sự đan xem giữa các nhóm nghiên cứu về du
299 lịch nông nghiệp thông qua các chủ đề bảo tồn, đánh
300 giá tiềm năng lợi ích, phát triển bền vững, sự tham
301 gia, nhận thức của các bên liên quan. Các nghiên cứu
302 cũng chỉ ra được những quốc gia có đóng góp đáng kể
303 về số lượng bài viết về du lịch nông nghiệp tập trung
304 chủ yếu ở các quốc gia phát triển như Hoa Kỳ, Anh,
305 Italy,... Trong khi đó, các quốc gia đang phát triển và
306 có kinh tế chủ yếu dựa vào nông nghiệp thì mới chỉ
307 tham gia nghiên cứu về chủ đề này trong thời gian
308 gần đây. Ngoài ra, giới hạn của bài tổng quan mới
309 chỉ dừng lại trong cơ sở dữ liệu Scopus, tuy là một
310 trong những cơ sở dữ liệu lớn nhất nhưng vẫn không
311 thể bao quát toàn bộ mà mới chỉ khái quát được một
312 phần các nghiên cứu về lĩnh vực du lịch nông nghiệp.
313 Các công trình tổng quan dựa trên các nguồn cơ sở
314 dữ liệu khác có thể là hướng nghiên cứu bổ sung, mở
315 rộng cho chủ đề về du lịch nông nghiệp trong tương
316 lai.

317 LỜI CẢM ƠN

318 Nghiên cứu được tài trợ bởi Trường Đại học Khoa học
319 Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ
320 Chí Minh trong khuôn khổ Đề tài mã số TC2024-04.

322 XUNG ĐỘT LỢI ÍCH

323 Bản thảo này không có xung đột lợi ích.

324 ĐÓNG GÓP CỦA TÁC GIẢ

325 Tác giả thực hiện tất cả các phần trong quá trình
326 nghiên cứu.

327 Nghiên cứu này đóng góp một phần nhỏ sự hiểu biết
328 chung về vấn đề du lịch nông nghiệp trên thế giới
329 thông qua nghiên cứu tổng quan về các công bố có liên
330 quan đến du lịch nông nghiệp trên hệ thống dữ liệu
331 Scopus. Bài viết phần nào tóm lược các chủ đề nghiên
332 cứu chính về du lịch nông nghiệp đã được thực hiện
333 từ đó giúp làm tiền đề cho các nghiên cứu tiếp theo về
334 du lịch nông nghiệp trong tương lai.

335 TÀI LIỆU THAM KHẢO

- 336 1. Barbieri C. Agritourism research: a perspective article.
337 Tour Rev. 2020;75(1):149-52;Available from: <https://doi.org/10.1108/TR-05-2019-0152>.
- 338 2. Rauniyar S, Awasthi MK, Kapoor S, Mishra AK. Agritourism:
339 structured literature review and bibliometric analysis. Tour
340 Recreat Res. 2021;46(1):52-70;Available from: <https://doi.org/10.1080/02508281.2020.1753913>.
- 341 3. Busby G, Rendle S. The transition from tourism on farms to
342 farm tourism. Tour Manag. 2000;21(6):635-42;Available from:
343 [https://doi.org/10.1016/S0261-5177\(00\)00011-X](https://doi.org/10.1016/S0261-5177(00)00011-X).
- 344 4. Somervail P, Flanigan S, McKee A, Hopkins J. Agritourism in
345 Scotland: a review of literature, current context, and trajec-
346 tory. 2022;.
- 347 5. Wicks BE, Merrett CD. Agritourism: An Economic Opportunity
348 for Illinois. Defining Agritourism: The Agricultural Perspective.
349 Defining Agritourism: The Tourism Perspective. 2003;14(9):1-
350 8;.
- 351 6. Gil Arroyo C, Barbieri C, Rozier Rich S. Defining agritourism:
352 A comparative study of stakeholders' perceptions in Missouri
353 and North Carolina. Tour Manag. 2013;37:39-47;Available
354 from: <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2012.12.007>.
- 355 7. Flanigan S, Blackstock K, Hunter C. Generating public and pri-
356 vate benefits through understanding what drives different
357 types of agritourism. J Rural Stud. 2015;41:129-41;Available
358 from: <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2015.08.002>.
- 359 8. Phillip S, Hunter C, Blackstock K. A typology for defining agri-
360 tourism. Tour Manag. 2010;31(6):754-8;Available from: <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2009.08.001>.
- 361 9. Barbieri C, Mshenga PM. The role of the firm and owner char-
362 acteristics on the performance of agritourism farms. Sociol
363 Ruralis. 2008;48(2):166-83;Available from: <https://doi.org/10.1111/j.1467-9523.2008.00450.x>.
- 364 10. Tew C, Barbieri C. The perceived benefits of agritourism:
365 The provider's perspective. Tour Manag. 2012;33(1):215-
366 24;Available from: <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2011.02.005>.
- 367 11. Barbieri C, Mahoney E. Why is diversification an attractive farm
368 adjustment strategy? Insights from Texas farmers and ranch-
369 ers. J Rural Stud. 2009;25(1):58-66;Available from: <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2008.06.001>.
- 370 12. Nickerson NP, Black RJ, McCool SF. Agritourism: Motiva-
371 tions behind farm/ranch business diversification. J Travel
372 Res. 2001;40(1):19-26;Available from: <https://doi.org/10.1177/004728750104000104>.
- 373 13. Gomes E, Abrantes P, Banos A, Rocha J, Buxton M. Farming un-
374 der urban pressure: Farmers' land use and land cover change
375 intentions. Appl Geogr. 2019;102:58-70;Available from: <https://doi.org/10.1016/j.apgeog.2018.12.009>.
- 376 14. Ammirato S, Felicetti AM, Raso C, Pansera BA, Violi A. Agri-
377 tourism and sustainability: What we can learn from a sys-
378 tematic literature review. Sustain. 2020;12(22):1-18;Available
379 from: <https://doi.org/10.3390/su12229575>.
- 380 15. Lupi C, Giaccio V, Mastronardi L, Giannelli A, Scardera A. Ex-
381 ploring the features of agritourism and its contribution to

- 382 rural development in Italy. Land Use Policy. 2017;64:383-
383 90;Available from: <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2017.03.002>.
- 384 16. McGehee G, Kim K, Jennings G. Gender and motivation
385 for agri-tourism entrepreneurship. Tour Manag. 2007;28:289-
386 89;Available from: <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2005.12.022>.
- 387 17. Godoy D, et al. The future of food and agriculture: trends and
388 challenges. 2014;Available from: www.fao.org/publications.
- 389 18. Ahmi A, Mohd Nasir MH. Examining the trend of the research
390 on extensible business reporting language (XBRL): A biblio-
391 metric review. Int J Innov Creat Chang. 2019;5(2);.
- 392 19. Ho YS. Bibliometric analysis of adsorption technology in envi-
393 ronmental science. J Environ Prot Sci. 2007;1:1-10;.
- 394 20. Eck NJ, Waltman L. Software survey: VOSviewer, a com-
395 puter program for bibliometric mapping. Scientometrics.
396 2010;84(2):523-38;PMID: 20585380. Available from: <https://doi.org/10.1007/s11192-009-0146-3>.
- 397 21. Eck NJ, Waltman L. Citation-based clustering of publica-
398 tions using CitNetExplorer and VOSviewer. Scientometrics.
399 2017;111(2):1053-70;PMID: 28490825. Available from: <https://doi.org/10.1007/s11192-017-2300-7>.
- 400 22. Abrizah A, Zainab AN, Kiran K, Raj RG. LIS journals scientific
401 impact and subject categorization: A comparison between
402 Web of Science and Scopus. Scientometrics. 2013;94(2):721-
403 40;Available from: <https://doi.org/10.1007/s11192-012-0813-7>.
- 404 23. Trà NT. Chỉ dẫn trích dẫn - một sản phẩm của trắc lượng thư
405 mục. 2021;.
- 406 24. Annesley TM. The title says it all. Clin Chem. 2010;56(3):357-
407 60;PMID: 20044445. Available from: <https://doi.org/10.1373/clinchem.2009.141523>.
- 408 25. Zakaria R, Ahmi A, Ahmad AH, Othman Z. Worldwide melat-
409 onin research: A bibliometric analysis of the published liter-
410 ature between 2015 and 2019. Chronobiol Int. 2021;38(1):27-
411 37;PMID: 33164592. Available from: <https://doi.org/10.1080/07420528.2020.1838534>.
- 412 26. Ollenburg C. Regional Signatures and Trends in the Farm
413 Tourism Sector. Tour Recreat Res. 2008;33(1):13-23;Available
414 from: <https://doi.org/10.1080/02508281.2008.11081286>.
- 415 27. Baum S. The tourist potential of rural areas in Poland. East
416 Eur Countrys. 2011;17(1):107-35;Available from: <https://doi.org/10.2478/v10130-011-0006-z>.

The overview of agritourism through the bibliometric analysis using VOSviewer

Tran Thi Tuyet Van*

Use your smartphone to scan this QR code and download this article

ABSTRACT

Agritourism is considered a viable industry for expansion due to its substantial benefits to the economy, culture, environment, and society in rural areas, as supported by published publications. The review aims to provide the statistics, generalization, and analysis of the intellectual achievements on agritourism published from early 1980 to March 2024 and stored in the Scopus database. 1536 research articles on agritourism were gathered for the bibliometric analysis using VOSviewer, MS Excel, and Publish or Perish software. The research findings show a comprehensive picture of research trends based on keywords, authors, countries, and the number of publications. Especially, this article contributes to expanding the comprehension of the present status of global agritourism research, establishing a foundation for researchers to discern new research patterns in the same field. However, the review was limited by its exclusive use of the Scopus database, which partially affected the analytical results. This constraint also implies the need for future studies that enhance views of agritourism by including more data from other sources.

Key words: agritourism, bibliometric analysis, VOSviewer software

---

University of Social Sciences and Humanities, VNUHCM

Correspondence

Tran Thi Tuyet Van, University of Social Sciences and Humanities, VNUHCM

Email: tuyetvan@hcmussh.edu.vn

History

- Received: 21-3-2024
- Revised: 17-7-2024
- Accepted: 29-9-2024
- Published Online:

DOI :

Copyright

© VNUHCM Press. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

Cite this article : Van T T T. **The overview of agritourism through the bibliometric analysis using VOSviewer.** *Sci. Tech. Dev. J. - Soc. Sci. Hum.* 2024; ( ):1-1.